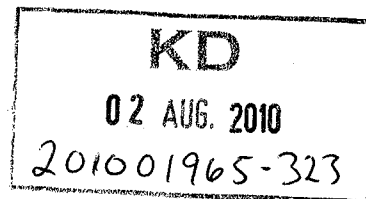

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

30. juli 2010

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL NYTT FINANSIERINGSSYSTEM FOR IKKE-KOMMUNALE BARNEHAGER I EN RAMMEFINANSIERT SEKTOR

Uten innsatsen fra private barnehageeiere, ville ikke målet om full barnehagedekning vært nådd. Finansieringssystemet for barnehagene bør oppmuntre til satsing, og ikke skape nye utrygge rammer for private barnehageeiere slik høringsutkastet gjør.

Vi ser betydelige svakheter ved de forslagene Kunnskapsdepartementet har sendt ut på høring. Forslagene bryter med Stortingets mål om likebehandling av private og offentlige barnehager. Likebehandling er en forutsetning for å beholde et mangfold i sektoren til glede for foreldre og barn.

Forslaget åpner for nye forskjeller mellom private og offentlige barnehager i forhold til:

- Prinsipper for tildeling av offentlige tilskudd
- Graden av rapportering og byråkrati
- Styring med egen økonomi

Vi reagerer særlig på forslaget om at verdier bygget opp i barnehagene kan kreves tilbakebetalt dersom barnehagen selges eller avvikles. Dette innebærer en dramatisk endring av rammebetingelsene for de private barnehagene som til nå har hatt et insitament til å ta godt vare på eiendomsmassen. Det offentlige bør stille krav til hvilken kvalitet de skal få igjen for bevilgningene og styre gjennom dette. Barnehagesektoren har godt av en sunn konkurranse både mellom offentlige og private, men også private imellom.

Kunnskapsdepartementets forslag vedrørende uttak av verdier er et dramatisk skritt i gal retning, og bør skrinlegges i sin helhet.

I høringsnotatet sier Kunnskapsdepartementet at forslaget kan gi strukturelle endringer på lang sikt og gi en større andel kommunale barnehager. Stortinget har helt eksplisitt sagt at de ønsker et mangfold, og forslaget må derfor bearbeides for å hindre en slik uønsket utvikling.

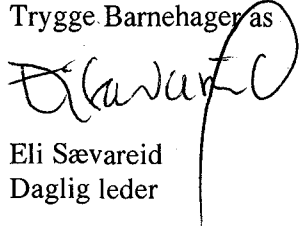
De foreslåtte reglene kan gi betydelige kvalitetsforskjeller mellom private og offentlige barnehager, men også gi betydelige variasjoner i kvaliteten i barnehagetilbudet kommunene i mellom. Reglene vil også skape behov for et mer omfattende og dyrere kommunalt kontrollregime, noe som vil gi reduserte bevilgninger til drift av barnehager, og dermed barna. Kombinert med de foreslåtte reglene om uttak av verdier, utsettes private barnehager for en dobbelt urettferdighet.

Blir forslagene gjennomført kan det føre til mindre nyskapning og færre gründere som er villig til å satse egenkapital og egeninnsats på å etablere nye bedrifter som skal samarbeide med offentlig sektor.

Det er også svært uheldig at rammefinansieringen er tenkt gjennomført før sektoren er fullfinansiert.

Vedlagt dette brevet følger en detaljert gjennomgang av de forslagene Kunnskapsdepartementet fremmer med våre forslag til endringer.

Vennlig hilsen
Trygge Barnehager as

Eli Sævareid
Daglig leder

Direkte tlf : 52 71 95 10
Sentralbord: 52 71 95 00
Telefaks: 52 71 95 01
Mobil: 90 92 66 85
E-post: eli@tryggebarnehager.no

Vedlegg: Detaljert høringsuttalelse.

VEDLEGG – DETALJERT HØRINGUTTALELSE TRYGGE BARNEHAGER

1. OM TRYGGE BARNEHAGER

Trygge Barnehager as er landets største barnehageetablerer og har siden 1987 etablert 359 barnehager der selskapet har stått for bygging av barnehager med og uten driftskonsept. Driftskonsept har vært for barnehager organisert som ideelle barnehager drevet som foreldreandelslag eller barnehager eid av Trygge Barnehager. I tillegg har vi bygget en rekke barnehager direkte for kommuner og andre eiere (menigheter tilknyttet Den norske Kirke etc).

Innenfor barnehagesektorens andel av private barnehageplasser, har Trygge Barnehager stått for etablering av nærmere 30.000 barnehageplasser – over 20 % av total dekningsgrad av barn i private barnehager. Trygge Barnehager har i over 20 år vært en av de fremste pådrivere for at alle foreldre skal få tilbud om barnehageplass.

I tillegg er Trygge Barnehager landets største private barnehageeier med 122 barnehager som er organisert i kjeden FUS-barnehagene. Samtlige FUS-barnehager er organsiert som selvstendige og ikke-kommersielle barnehageselskaper, der eierskap/feste av tomt, bygningsmasse og drift inngår i ett og samme regnskap for det enkelte barnehageselskap. Trygge Barnehager eier 100 % av aksjene (andelene) i hvert av barnehageselskapene.

Alle 122 FUS-barnehager har ideelle vedtekter registrert i Brønnøysundregisteret der det ikke gis anledning til å ta utbytte av overskudd i barnehageselskapet jmfør § 3 i vedtektene som sier:

”Selskapets virksomhet er å bygge, eie og drive barnehage av god kvalitet til lavest mulig pris for foreldrene. Selskapet har ikke som formål at driften skal gi eierne økonomisk utbytte, og selskapet har som formål over tiden å gå økonomisk i balanse. Eventuelt overskudd skal anvendes til drift av barnehagen.”

Gjennom eierskap av barnehager har ikke Trygge Barnehager tatt ut en eneste krone, og eventuelle overskudd **forblir** i den enkelte barnehage.

Det er viktig å merke at Trygge Barnehagers kommersielle virksomhet er **ordinær** entreprenørvirksomhet ved bygging av barnehager, og **betyr fortjeneste etter samme prinsipper som entreprenører ellers i byggebransjen som for eksempel bygger barnehager for kommunene.** Trygge Barnehager mottar **ikke** offentlige tilskudd til sin virksomhet.

2. PRIVATE BARNEHAGERS PLESS I DET TOTALE BARNEHAGETILBUDET – FORUTBEREGNELIGHET, RAMMEBETINGELSER OG TRYGGHET FOR FORETATTE INVESTERINGER

Uten innsatsen fra svært mange private barnehageeiere, ville ikke målet om full barnehagedekning vært nådd. Finansieringssystemet bør derfor oppmuntre til satsing, ikke skape utrygge rammer, uforutsigbarhet og nye forskjeller slik forslaget fra Kunnskapsdepartementet legger opp til.

Det har vært et politisk mål i Norge at private og offentlige barnehager skal likebehandles. Prinsippet om *likeverdig behandling* i forhold til offentlige tilskudd ble lovfestet allerede i 2005. I forbindelse med overgang til rammefinansiering, ble det fastslått:

"Departementet mener at det er viktig at kommunen er bevisst sin dobbeltrolle som eier og myndighet og ikke lar eierrollen påvirke vurderingene og hindre oppstart av barnehagetilbud i tråd med brukernes ønsker og behov."
(Ot. prp. Nr. 57 (2007 – 2008), s. 34)

Under behandlingen i Stortinget sa en enstemmig familie- og kulturkomite:

"Komiteen ønsker likebehandling av private og offentlige barnehager for at mangfoldet i sektoren skal bevares." (Innst. O. nr. 103 (2008 – 2009, s.12)

Dessuten sa det rød-grønne flertall (Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet):

"Flertallet forutsetter at hovedregelen om likeverdig behandling skal defineres som at kommunen skal sørge for kostnadsdekning i alle godkjente barnehager. Det betyr at kommunen skal dekke kostnader til drift av barnehager som ikke dekkes av andre offentlige tilskudd og foreldrebetaling." (Innst. O. nr. 103 (2008 – 2009, s- 11).

Stortinget har med andre ord sagt klart at mangfoldet i barnehagesektoren *skal* bevares og at private og kommunale barnehager *skal* likebehandles.

Trygge Barnehager mener at det høringsutkastet, som nå er fremlagt av Kunnskapsdepartementet, bryter med Stortingets forutsetninger på flere sentrale punkter. Forslaget legger også opp til nye restriksjoner som Stortinget ikke har bedt om.

Forslaget til ny § 14 a til Barnehageloven, legger opp til at verdier som er opptjent i barnehagen gjennom offentlige tilskudd eller foreldrebetaling skal kunne kreves tilbakebetalt dersom virksomheten opphører eller selges. En slik regel har ikke Stortinget bedt om, og den bryter radikalt med prinsippet om likebehandling. En slik regel vil også innebære en fundamental endring av de forutsetningene nåværende private barnehager har etablert seg på grunnlag av. Forslaget bør skrinlegges i sin helhet.

De private barnehagene som har investert i bygg for å drive barnehage innenfor Barnehageloven og et offentlig barnehagetilbud, har gjort dette for å sikre barnehageplasser av god kvalitet. Private barnehager, offentlige myndigheter og foreldre/barn har alle en fordel av at virksomheten drives i egnet bygningsmasse. Det er uansvarlig å ta bort insitamentene for å ta godt vare på bygningsmassen.

Dersom forslaget vedtas endres forutsetningene for driften med tilbakevirkende kraft. Forslaget er unødvendig og urimelig og vil kunne tvinge frem uønskede tilpasninger til nye rammebetingelser.

Vi mener at et nytt finansieringssystem bør sikre at kommunene får de barnehagetjenestene de gir tilskudd for, ikke minst i forhold til kvalitet. Med dagens tilskuddsordning, lønns- og pensjonsnivå for barnehageansatte og kvalitet på barnehagetilbudet, er det lite rom for å ta ut utbytte. Trygge Barnehager, som er Norges Største private barnehageeier, tar ikke ut så mye som en krone i utbytte fra sine barnehager.

Private aktører benytter midlene som bevilges i tråd med forutsetningene, og dette har sikret full barnehagedekning i Norge. Det er derfor trist at Kunnskapsdepartementets høringsutkast legger opp til å straffe og mistenkeliggjøre de private barnehagene.

Dersom de forslagene som er sendt ut på høring blir vedtatt, vil det trolig medføre en vridning i tilbudet i retning av større andel kommunale barnehager på sikt. Dette innrømmes også i Kunnskapsdepartementets høringsnotat på s. 29, hvor det sies:

"Forslaget kan gi strukturelle endringer på lang sikt, ved at bestemmelsene kan redusere interessen for å etablere nye ikke-kommunale barnehager og at kommunene eventuelt selv må etablere barnehageplasser."

Siden Stortingsflertallet har sagt at de *ønsker et mangfold* i barnehagetilbudet, må forslaget omarbeides for å unngå uønskede effekter.

Forslaget fra kunnskapsdepartementet vil forutsette oppbygging av et omfattende kontrollregime lokalt, både i forhold til å kontrollere kjøp av tjenester fra eksterne, men også i forhold til tolkning av regelverk. Dette må finansieres ved midler som ellers kunne vært benyttet til barna. Det har vært et politisk ønske om forenklinger av regelverket. Slik vi ser det, går Kunnskapsdepartementets forslag i gal retning. Det vil bidra til mer byråkrati, større usikkerhet om praktisering lokalt, økt forskjellsbehandling kommunene imellom og økte forskjeller mellom private og offentlige barnehager.

3. KOMMENTARER TIL DE ENKELTE FORSLAGENE I HØRINGSNOTATET

Trygge Barnehager vil i dette kapittelet gjennomgå og kommentere de konkrete forslagene som er sendt ut på høring.

3.1 Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd

Det har vært enighet om at private og offentlige barnehager skal *likebehandles*. Den forskriften Kunnskapsdepartementet har sendt ut på høring har flere svakheter og imøtekommer ikke Stortingets klare forutsetning om likebehandling. Private barnehager får vanskeligere rammevilkår enn kommunale barnehager. Forslaget vil også kunne åpne for ulike rammebetingelser og kvalitet kommunene imellom.

Forskriften bør endres på flere punkter før den eventuelt vedtas, slik at ikke kommunene kan fravike prinsippene om likebehandling lokalt.

Det er også svært uheldig at rammefinansieringen er tenkt gjennomført før sektoren er fullfinansiert.

Høringsnotatet opererer med følgende definisjonen på likeverdig behandling:

"Likeverdig behandling defineres som at ikke-kommunale barnehager får 100 pst. Av det tilsvarende kommunale barnehager i den aktuelle kommunen i gjennomsnitt mottar i offentlig tilskudd (per heltidsplass)." (Høringsnotatets s. 15)

I en overgangsperiode på inntil 5 år skal de ikke-kommunale barnehagene kun sikres 88 % av det samlede tilskuddet kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i samme kommune. Det er vanskelig å se at dette innfrir forutsetningen om likebehandling.

Dersom forskriften vedtas slik den foreligger, risikerer man kvalitetsforskjeller mellom private og offentlige barnehager i strid med Stortingets ønske.

Kunnskapsdepartementets forslag legger ikke opp til likeverdig behandling. I forslaget § 2 annet ledd litra c heter det:

"Likeverdig behandling: at alle godkjente barnehager uavhengig av eierskap skal mota offentlige tilskudd etter prinsippene i denne forskriften."

Problemet er at de enkelte bestemmelsene i forskriften åpner for **vesentlig** forskjellsbehandling. Bestemmelsen i forslaget § 2 annet ledd c bør derfor endres til:

"Likeverdig behandling: at alle godkjente barnehager uavhengig av eierskap skal mota offentlige tilskudd etter de samme prinsippene."

I forslaget § 2 d, sies det i siste setning:

"Kommunale barnehager med særskilt høye kostnader til ordinær drift kan holdes utenfor tilskuddsgrunnlaget." (Regelen er gjentatt i utkastets § 5 første ledd annet punktum og § 6 annet ledd a).

Dette forslaget åpner for en ubegrunnet forskjellsbehandling mellom kommunale og private barnehager og bør enten tas ut av forskriften i sin helhet eller endres. Det kan være mange årsaker til at enkelte barnehager kan ha særskilt høye driftskostnader. Så lenge tilskudd forutsetter en forutgående godkjenning av barnehagen, er en slik forskjellsbehandling gal. Et bedre alternativt vil være at regelen gjelder likt for alle barnehager og lyder:

"Barnehager med særskilt høye kostnader til ordinær drift kan holdes utenfor tilskuddsgrunnlaget."

Forskriftens § 4 tredje til femte ledd bør utgå. Rammefinansiering bør ikke iverksettes uten at ordningen er fullfinansiert.

Forskriftens § 5 første ledd sier:

"Kommunen skal gi tilskudd til drift i ikke kommunale barnehager ut fra gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehager."

For å ivareta Stortingsflertallets ønske om likebehandling ville det vært langt mer relevant å beregne tilskudd på basis av faktiske kostnader. Bestemmelsen bør derfor lyde:

"Kommunen skal gi tilskudd til drift i ikke kommunale barnehager ut fra gjennomsnittlige driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehager."

I forskriftens § 7 foreslås det at:

"Kommunen kan gi ekstratilskudd til barnehager med høye kapitalkostnader."

Kommunenes styring ligger i godkjenning av barnehager. Dersom kommunen godkjenner en barnehage i et område eksempelvis med høy tomtekostnad, må kommunen ta hensyn til det ved utmålingen av tilskudd. Det må også gis trygghet for stabile rammebetingelser. Derfor må dette være en "skal-regel".

Forskriften bør endres til:

"Kommunen skal gi ekstratilskudd til barnehager med høye kapitalkostnader."

Dersom forskriften endres slik at tilskudd til private barnehager gis på grunnlag av faktiske kostnader i kommunale barnehager, jf endringsforslaget til forskriftens § 5 første ledd, vil forslaget i forskriftens § 9 annet ledd bli overflødig.

3.2 Forslag til endring av barnehageloven – tilbakebetaling av verdier

Forslag til ny § 14 a i barnehageloven regulerer private eieres muligheter til å ta ut verdier mens barnehagen er i drift eller i forbindelse med opphør av driften eller salg av virksomheten. Stortinget har kun uttalt seg om utbytte, og har ikke bedt om regler for mulig tilbakebetaling av verdier ved salg eller opphør av virksomheten. Konsekvensen av lovendringen er for dårlig utredet og vil fjerne mye av den drivkraften som har sikret full barnehagedekning i Norge.

Uansett trenger ikke en slik regel å tre i kraft samtidig med rammefinansieringen, fra 1. januar 2011.

I innstillingen til Stortinget uttalte flertallet (Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet) følgende:

"Flertallet mener en bør vurdere om det trengs tiltak som begrenser urimelig utbytte eller godtgjørelse. Med urimelig utbytte eller godtgjørelse menes at normal kompensasjon for arbeid og kapitalinnsats i barnehagen overstiges." (Innst. O. nr. 103 (2008-2009), s. 14)

Komiteens flertall sa *ikke* noe om tilbakebetaling av opptjente verdier. En slik regel er ikke noe Stortinget har bedt om.

I høringsnotatet er det ikke redegjort for omfanget av utbytte eller godtgjørelser i private barnehager, det opereres kun med et premiss om at det tas ut urimelig utbytte. Trygge Barnehager som den største barnehageeieren i Norge tar ikke ut utbytte fra noen av sine barnehager. Etter vårt syn er det helt urimelig og svært unødvendig å lage et omfattende regelverk med et tilhørende kontrollregime, som rammer en hel bransje uten noen god grunn.

Den vurderingen av behovet for slike regler som Stortinget ba om, er ikke gjennomført. En slik vurdering ville vist at behovet for slike regler er svært begrenset. Driftsmarginene i de enkelte barnehagene er så begrenset at dersom man skal levere skikkelig kvalitet på tjenestene, er mulighetene for å ta ut utbytte av noen betydning svært begrenset. Når målet om full barnehagedekning nå er nådd vil dessuten konkurransen i bransjen bli skjerpet.

Trygge Barnehager er også uenig i at det er nødvendig å lovfeste det selvsagte prinsippet at offentlige midler samt foreldrebetalingen skal gå til drift av barnehager. Etter Trygge Barne-

hagers mening bør hele lovforslaget primært droppes fordi det er overflødig og kun vil gi mer byråkrati og mindre forutsigbarhet for private aktører.

Offentlige myndigheters fokus bør være *kvaliteten* på det barnehagetilbudet som gis til barna og at offentlige midler brukes etter hensikten. Dette kan etter vårt syn langt på vei håndteres innen rammen av dagens regelverk.

Forslaget vil kunne medføre *omgåelser og uønskede strukturelle tilpasninger*, eksempelvis ved at eiendommer overføres til egne selskaper og at driftsselskapene ikke eier noe, men kun betaler husleie. Ved opphør av driften vil dermed ikke verdiene i eiendomsmassen kunne kreves tilbakeført fordi eierskapet ligger et annet sted. Forslaget er også uklart i forhold til eventuell tilbakeføring ved salg av rene driftsselskaper. Slike selskaper vil ha verdi både på grunn av kontantstrømmen, men også på grunn av den goodwill som er bygget opp gjennom driften av virksomheten.

Vi mener også det er svært uheldig at det innføres helt nye spilleregler for private barnehager. De som har etablert og drevet private barnehager har tatt en økonomisk risiko og gjort en betydelig innsats for å nå målet om full barnehagedekning. Etter Trygge Barnehagers syn er det fremlagte forslaget svært dramatisk. Privat eiendomsrett har en beskyttelse i grunnloven og det er også et grunnlovsfestet prinsipp at lover ikke skal gis tilbakevirkende kraft. Dersom forslaget vedtas i sin nåværende form vil det innebære en grunnleggende endring i rammebetingelsene til de mange private aktørene som har investert kapital og arbeidskraft for å innfri politiske målsetninger om full barnehagedekning. Slik innsats bør verdsettes av myndighetene.

Vi registrerer også at det er skapt betydelig uklarhet om hva som faktisk ligger i det forslaget som er sendt ut på høring, ikke minst av Kunnskapsministeren selv. Vi har merket oss et intervju med "*barnehage.no*" fra 7. mai 2010, hvor statsråden bl.a. uttaler følgende:

"Det er også grunn til å presisere at en slik lovbestemmelse ikke vil ha tilbakevirkende kraft, men kun gjelde fra tidspunktet den trer i kraft og i tiden fremover."

Vi registrerer også at kunnskapsministeren i svar på skriftlig spørsmål nr. 15: 1466 (2009-2010) fra Stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland uttaler:

"Bestemmelsen får ikke betydning for verdier som er opparbeidet før forskriften trer i kraft."

Og videre:

"Kommunen vil ha et pengekrav på tilskuddsmottakeren, og kan ikke uten videre kreve å overta bygninger eller andre eiendommer. Det vil være opp til skyldneren å avgjøre om vedkommende vil selge eiendom for å dekke tilbakebetalingskravet."

Dersom Statsråden med dette mener å si at bestemmelsen kun er ment å gjelde for barnehager som etableres etter at lovbestemmelsen trer i kraft, må dette fremkomme helt uttrykkelig av selve lovteksten og av premissene. Per i dag er det ingen holdepunkter i selve høringsutkastet for en slik tolkning som kunnskapsministeren gir uttrykk for. Det er svært problematisk for private barnehager at det er så uklarhet hva som faktisk foreslås.

Lovforslaget vil i sin nåværende form bidra til forskjellsbehandling mellom private og kommunale aktører. Dersom en kommune for eksempel har organisert eierskapet av eiendomsma-sen i et eget eiendomsselskap, kan den trolig omdisponere slik at eiendommen kan benyttes til annet formål, uten at verdier som stammer fra foreldrebetaling (eller statstilskudd) skal trekkes ut.

Lovforslaget vil innebære økt byråkrati og skjerpet dokumentasjonskrav, men kun for private barnehager. Barnehagesektoren er allerede i dag svært regelstyrt. De fleste private barnehager er små virksomheter. Det ville snarere vært naturlig å foreslå forenklinger enn mer kompliserte ordninger som det ikke er dokumentert at det er behov for og som har en tvilsom nytteverdi.

Dersom man etter en samlet vurdering skulle komme til at det bør gis en lovregel for å regulere uttak av verdier, bør det i forhold til tilbakeføring av verdier ved opphør eller salg fastslås at dette skal gjelde barnehager som etableres *etter at lovendringen trer i kraft*. Alternativt bør det gis en overgangsperiode som minst tilsvare den fem års perioden som foreslås for å sikre fullfinansiering av sektoren, ellers risikerer man en dobbelt urettferdighet.

I den grad man skulle mene at en lovfesting av at tilskudd til barnehager skal gå til barnehagedrift er nødvendig, kan man stryke de mest dramatiske delene av forslaget slik at den delen av forslaget til § 14 a som opprettholdes blir lydende:

"Offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna i barnehagen til gode.

Kommunen kan kontrollere at offentlige tilskudd og foreldrebetalingen brukes i sam-svar med denne bestemmelsen og tilhørende forskrift.

Departementet gir i forskrift utfyllende regler om kommunens adgang til å føre kont-roll med bruken av offentlige tilskudd og foreldrebetaling, og kommunenes adgang til å kreve tilbake tilskuddsmidler og foreldrebetaling som er brukt i strid med barnehageloven og tilhørende forskrifter."

Trygge Barnehager mener også at lovforslaget bør definere hva man mener med "*nærstående*". Det er viktig å merke seg at dersom en ønsker mer virksomhetsetablering fra gründere så må en ikke lage regler som hindrer gründere i å skape ny virksomhet. Gründere egenskaper, risikovillighet og vilje er ofte arvelig.

3.3 Forslag til ny forskrift om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager

Trygge Barnehager mener at forskriften, i likhet med lovforslaget er, overflødig. Forslaget bør derfor forkastes i sin helhet.

Dersom man likevel kommer til at man ønsker å regulere disse spørsmålene, bør forslaget endres på vesentlige punkter. Forslaget til forskrift legger opp til forskjellsbehandling mellom private og kommunale barnehager. Eksempelvis gjelder forskriften i følge forslagets § 1 første ledd:

"Denne forskriften gjelder godkjente ikke-kommunale barnehager som driver virksomhet etter barnehageloven."

Kommunene kan organisere sitt eierskap på mange forskjellige måter. Derfor bør en slik overflødig regel dersom den skal innføres, i det minste gjelde for alle, og i tilfelle endres til:

"Denne forskriften gjelder godkjente barnehager som driver virksomhet etter barnehageloven."

Forskriftens § 2 setter grenser for hva som kan tas ut av verdier. Dersom man velger å styre sektoren i forhold til kvalitetskrav, blir regelen overflødig.

Forslaget til § 3 i forskriften bør ikke vedtas. Det bør ikke være adgang til å kreve tilbakeført tilskuddsmidler ved opphør av virksomheten. Det er jo faktisk tilskudd som er gitt, ikke lån. Tilskudd er gitt for å dekke kostnader som barnehagen har. Ca 80% av en barnehage sine kostnader går til å dekke lønn til ansatte.

Kravet til dokumentasjon av driften skjerpes vesentlig gjennom de forslagene som er fremmet, og det er vanskelig å se at dette er nødvendig eller hensiktsmessig. Når forslaget i tillegg kun gjelder ikke-kommunale barnehager, innebærer forslagene enda en ny og tyngende tilleggsbyrde på private barnehager som kommunale barnehager slipper. Vi kan vanskelig se at dette er i tråd med Stortingets forutsetning om likebehandling.

4. FORSLAG TIL ENDRINGER AV DE UTSENDTE FORSKRIFTENE OG LOVENDRINGEN

4.1 Generelle forslag til endringer

Vi mener det utsendte høringsutkastet må endres på følgende punkter før de eventuelt trer i kraft som gjeldende regler:

Forslag nr. 1: De reglene som eventuelt vedtas må ikke gi kommunene adgang til å ha en praktisering lokalt som diskriminerer private barnehager i forhold til kommunale barnehager eller åpne for store forskjeller kommunene imellom. Regelverket må bearbeides i forhold til dette.

Forslag nr. 2: Rammefinansiering iverksettes ikke før sektoren er fullfinansiert.

4.2 Forslag til endringer i forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd

Forslag nr. 3: Bestemmelsen i forslaget § 2 annet ledd litra c bør endres til: *"Likeverdig behandling: at alle godkjente barnehager uavhengig av eierskap skal motta offentlige tilskudd etter de samme prinsipper."*

Forslag nr. 4: Forslagets § 2 litra d endres til: *"Barnehager med særskilt høye kostnader til ordinær drift kan holdes utenfor tilskuddgrunnlaget."*

Forslag nr. 5: Forskriftens § 4 tredje til femte ledd bør utgå fordi rammefinansieringen ikke bør iverksettes før ordningen er fullfinansiert.

Forslag nr. 6: Forskriftens § 5 første ledd endres til: *"Kommunen skal gi tilskudd til drift i ikke kommunale barnehager ut fra gjennomsnittlige driftskostnader i tilsvarende kommunale barnehager."*

Forslag nr. 7: Forskriftens § 7 endres til: "*Kommunen skal gi ekstratilskudd til barnehager med høye kapitalkostnader.*"

Forslag nr. 8: Forskriftens § 9 annet ledd strykes.

4.3 Forslag til endring av barnehageloven

Forslag nr. 9: Forslag til ny § 14 a i barnehageloven forkastes.

Forslag nr. 10 – 12 er subsidiære forslag til forbedringer av § 14 a i barnehageloven, dersom det blir fremmet et forslag i denne retningen.

Forslag nr. 10: Det bør presiseres at eventuelle krav om tilbakeføring av verdier ved opphør eller salg, kun skal gjelde barnehager som etableres *etter at lovendringen trer i kraft.*

Forslag nr. 11: Det bør gis en overgangsperiode minst 5 år, samt ingen endring gjøres før sektoren er fullfinansiert.

Forslag nr. 12: Man kan subsidiært lovfeste prinsippet om at tilskudd til barnehager skal gå til barnehagedrift. I tilfelle kan følgende opprettholdes av det forslaget som er sendt på høring:

"Offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna i barnehagen til gode.

Kommunen kan kontrollere at offentlige tilskudd og foreldrebetalingen brukes i samsvar med denne bestemmelsen og tilhørende forskrift.

Departementet gir i forskrift utfyllende regler om kommunens adgang til å føre kontroll med bruken av offentlige tilskudd og foreldrebetaling, og kommunenes adgang til å kreve tilbake tilskuddsmidler og foreldrebetaling som er brukt i strid med barnehageloven og tilhørende forskrifter."

Forslag nr. 13: Begrepet "*nærstående*" bør defineres nærmere.

4.4 Forslag til ny forskrift om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager

Forslag nr. 14: Forslaget til forskrift forkastes i sin helhet.

Forslag nr. 15 – 17 er subsidiære forslag dersom det skulle bli fremmet en forskrift av tilnærmet dette innholdet.

Forslag nr. 15: Forskriftens § 1 første ledd endres til: "*Denne forskriften gjelder godkjente barnehager som driver virksomhet etter barnehageloven.*"

Forslag nr. 16: Forskriftens § 2 første ledd endres til: "*Uttak av verdier det enkelte år kan maksimalt utgjøre en avkastning på egenkapitalen tilsvarende ... i driftsåret.*"

Forslag nr. 17: Forskriftens § 3 forkastes.